

داهینان مهرجی دهرهینانه

نووسینی: مونه یهد مه حمود (کاردو)

Kardo_van@yahoo.com

دهرهینەر کییه؟ دهرهینەر ده توانیت چی بکات و چون نه خشی خوی له سهر فلیمیکدا بچینیته؟ نه گهر به میژووی سینه مادا بچینه وه ده بینین پیناسه و ئهرك و مه هاهمه کانی دهرهینەر به پیی قوناغه کانی پیشکه وتنی سینه ما گورانکاری به سهردا هاتوو. یه کهم فلیمی سینه مایی فلیمی (هاتنه دهره وه له کارگه) ی بریانی لومیره. نه و فلیمه جگه له ریکورد کردنی کاتیکی دیاریکراو له ژبانی واقعی نه و کریکارانه به و لاه هیچی تر نییه. له گه ل نه وه ی نه م فلیمه له رووی میژوو بییه وه گرنگی خوی هه یه و ده کریته بلین نۆبه ره ی میژووی سینه مایه ، به لام له گه ل نه وه شدا ده توانین بلین دهرهینەر لیڤه دا که سیکی داهینەر نییه ، دیدگا و دنیا بینی نه و ئاراسته ی فلیمه که ناگۆن و ناتوان مانا به په یامی فلیمه که ببه خشن. له قوناغه کانی دواتر دا دهرهینەر مانایه کی تری په یدا کردو وه زیفه کانیشی گورانکاریان به سهردا هات. ئیتر فلیمی سینه مایی ریکورد کردنیکی رهق و تهقی واقع نه بوو له کاتی رووداوه کاند، به لکو هه لئباردن و داچیراندنی کومه له کاتیکی دیاری کراوی واقعی موتربه کراو به خه یال. به مانایه کی تر کات و شوین له فلیمه کاند گوزارش له (لیڤه وه هر نیستا) ناکهن ، به لکو ده کریته له فلیمیکدا باسی چهند شوینیکی جیاواز بکه ین له کاتی جیاوازا. نه مه سهرباری نه وه ی که مهرج نییه که سایه تیبه کان واقع کوت و مت وه کو خوی لاسایی بکه نه وه. نه مه شیان مه سه له یه کی گرنگه و ده کریته هه لئوسته یه کی له سهر بکه ین. کاتیکی ده لیین فلیمیکی واقعی مه به ستمان نه وه نییه رووداوه کانی فلیمه که له شوینیکی تاییه ت و له کاتیکی دیاری کراو روویان داوه و له فلیمه که دا لاسایی ده کریته وه ، به لکو مه به ست له واقع لیڤه دا نه وه یه که رووداوه کان زه مینه ی روودانایان هه ریستا ناماده یه وه رهنگه به جوړیک له جوړه کان رووشیان دابیت. بو نمونه له فلیمیکدا که سایه تیبه که ناچاره نه ندایمکی له شی خوی بفروشیت بو نه وه ی دریزه به ژبانی خوی بدات ، نه گهر شانوی رووداوه کانی فلیمه که کوردستان بیت ، رهنگه که سیکی بلیت نه مه تا نیستا له کوردستاندا رووی نه داوه به مه ش موری خه یال و نا واقعییه ت به سهر فلیمه که دا ده دات. له راستیدا نه گهرچی شایه دی رووداویکی له م چه شنه ش نه بووین. نه وه نه م رووداوه گوزارش له باری کومه لایه تی و ئابوری کومه لگایه که ده کات که جاری نه گه یشتوته نه و ئاسته ی که تاکه کانی ژبانیکی ئارام و ئاسوده یان هه بیت ، ژبانیکی دوور له مه ترسییه کی له م بابه ته ، که واته نه م رووداوه نه وه ندی ئیشاره ته بو وه زعیکی ئابوری و کومه لایه تی تاییه ت ، به قه د نه وه گوزارش نییه له خودی خوی. رهنگه روژیک له روژان نه مه روو نه دات ، به لام ده کریته بلین هه ریستا زه مینه ی نه م مه ترسییه ناماده یه . که واته یاری کردن به کات و شوین و مونتاج کردنی واقع و پشت به ستن به خه یال بو به رجه سته کردنی واقعیکی دیاری کراو ، دهرگایه کی گه وره یان له به رده م هونه ری سینه مادا کرده وه به په له یه کی بی هاوتا وه ک هونه ریکی به ده سلآت و داهینەر حیسابی بو کرا تا کار گه یشته نه وه ی به هونه ری هه وته م ناوه زه د بکریته ، هونه ریکی که هه موو هونه ره کانی تر له باوه ش ده کریته و ته وزیفیان ده کات.

له دنیای نه مپروداو له ولاته پیشکه وتوو ه کاند سینه ما بوته پیشه سازی . دروست کردنی فلیمیک ده کریته به دروست کردنی کالایه که بچوینین که له کارگه یه کی هه مه یه که دا (وحده) به ره هه ده یینریته. هه ر یه کیکی له و یه کانه نه رکی نه نجامدانی به شیکی له پرۆسه ی دروست بوونی کالاکه له نه ستو ده کریته ، به جوړیک چاوپوشین یان بازدان به سهر هه ر یه کیکی له و یه کانه وا ده کات کالایه کی نا کامل بیته نه نجام لیڤه دا روئی دهرهینەر زیاتر سه ره پرشتی کردنه . ناکریته بلین دهرهینەر لیڤه دا که سیکی خولقییهر ، یان داهینەر نییه ، به لام نه وه ی لیڤه دا ده بینریته و نکولی ئی ناکریته ناماده یه کی به رچاوی نه و یه کانه یه که ناماژمان پی کردن بو نمونه له فلیمیکی ناکشندا یان له فلیمیکی میژوو بییدا ده بینین کاریگه رییه ده نگیبه کان ، فیللی سینه مایی ، دهنگ ، ماکیاچ و مونتاج له راده به دهر ناماده ییان هه یه و موری خویمان به توخی

له فليمهكه ددهن به جۇرئىك زۇر جار بينەر كه يهكيك لهم بهشانه سهرنجى رادهكيشيت ، ئافهرين له دهرهينهرهكهى دهكات.بى ئهوهى ئاماژه بۇ ئهه و پۇله تهكنيك كاره بكات كه ئهه كارانه ئه نجام ددهن.بينهر زۇر جار دهرهينهر به تاكه خولقيئهرى فليميىك له قهلم ددهت، بهمهش چهند داهينهرىكى تر دهخاته پهراويزهوه كه رهنكه دهرهينهر له ئهلفيىك زياتر لهه بوارانهدا نهزانيت كه ئهوان له فليمهكهدا كارى تيا دهكهن، بهلام لييرهشدا نهبيت دهرهينهر ئهه كهسه بيت كه ههموو يهكهكان بهيهكهوه گرئ ددهتوهه و رينوئينيان دهكات و وهلام به پرسيارهكانيان ددهتوهه .

لهه شوينانهى كه جارئ سينهما نهبووه به پيشهسازى ،دهرهينهر دهخالهتيكى زياتر له كارو بارى ئهه يهكانهدا دهكات كه له سهرهوه باسمان كردن، نهگهرچى ئهه يهكانه ئهه ئامادهبييهشيان نهبيت كه لهه جييانه ههيانه كه سينهما تيايدا بووه به پيشهسازى.لييرهدا دهرهينهر تهنه وهلام به پرسيارى ئهه يهكانه ناداتهوه ، بهئكو ئهوان بهبى رينوئينى و عهقلى داهينهرانهى دهرهينهر له كار دهكهون.دهرهينهر ، به تاييهتى له بوارى سيناريو و نواندن و ويئه گرتندا كه سى بوارى زۇر گرنگى لهم جوړه سينهمايهن ، دهورىكى بالا دهگيريت له دابهش كردنى ديمهنهكانى سيناريوكه بۇ چهند گرتهيهك و ههلبژاردنى شوينى گونجاو بۇ ههريهكيك له ديمهنهكان و ههلبژاردنى گوشهى كاميراو چوئيهتى گرتهكهو جوولوهو چوئيهتى خوئندهوهى دايهلوگ له لايهن نهكتهرهكانهوه وتاد كهواته لهم جوړه سينهمايهدا ، كه سينهماى ئيمهش دهگرئتهوه ،دهست و پهئجهى دهرهينهر زياتر به فليميىكهوه دهبينرييت و شيواز و دونيا بينى ئهه ئاسانتر له فليمهكاندا دهخوئيرئتهوه.بهمهش دهتوانين بليين له ژير سايهى توانايى و داهينانى دهرهينهرىكى به توانا فليميىكى كامل دئته بهرههم و دهرهينهرىكى نهزان و كهه مهعريفهتئش فليميىكى ئيفليج دهخاته بهردهم بينهر.